

JOŽE TOPORIŠIČ IN TERMINOLOŠKA TERMINOLOGIJA

Tanja Fajfar, Mojca Žagar Karer

Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, ZRC SAZU, Ljubljana

UDK 81'373.46:811.163.6:929Toporišič J.

V prispevku se ukvarjamo z jezikovnokulturnim načelom, po katerem ima terminologija slovenskega izvora prednost pred prevzeto. Predstavimo poskus Jožeta Toporišiča, da bi ustaljena prevzeta poimenovanja s področja terminologije (*terminologija, termin, terminološki slovar*) zamenjal z domačimi. Terminološka intervencija ni povsem uspela, saj ni upošteval terminološkega dogovora, ki je v terminologiji zelo pomemben.

terminologija, jezikovnokulturno načelo, terminologija slovenskega izvora, prevzeta terminologija, terminološka intervencija

The article deals with the principle of language culture, according to which terminology of Slovene origin has precedence over borrowed terminology. We present Jože Toporišič's attempt to replace some already established terms from the field of terminology (*terminology, term, terminological dictionary*) with terms of Slovene origin. This terminological intervention was not completely successful because a very important aspect in terminology, namely terminological agreement, was not considered.

terminology, principle of language culture, terminology of Slovene origin, borrowed terminology, terminological intervention

1 Uvod

Ob drugih jezikoslovnih temah se je Jože Toporišič ukvarjal tudi s temami, ki so povezane s strokovnim jezikom in terminologijo. Zanimal nas bo njegov odnos do prevzemanja terminologije, zlasti pa poskus, da bi ustaljena poimenovanja s področja terminologije (*terminologija, termin, terminološki slovar*) nadomestil z domačimi slovenskimi poimenovanji (*strokovno izrazje, (strokovni) izraz, izrazijski slovar*).

2 Jezikovnokulturno načelo v terminologiji

Jezikovnokulturno načelo v kontekstu terminologije predvideva, da imajo pri označevanju pojmov prednost domači, slovenski termini. Dular (2008: 32) ugotavlja, da so razprave in spori o razvijanju terminologije v slovenščini velikokrat omejeni le na razmerje med domačim in tujim oz. izvorno slovenskim in prevzetim iz drugih jezikov, ki je za nekatere najpomembnejša tema vsega jezikovnega načrtovanja na terminološkem področju.

Načelo jezikovne kulture pogosto trči ob načelo ustaljenosti, ki je eno od temeljnih terminoloških načel, saj omogoča učinkovito strokovno komunikacijo. V takih

primerih je smiselno, da se prednostno terminološko načelo izbere premišljeno, v vsakem primeru posebej. Vnaprejšnje zavračanje prevzetih terminov na podlagi njihove prevzetosti ni produktivno, prav tako ne vnaprejšnje zavračanje neprevzetih terminov na podlagi njihove nezadostne sporočilnosti oz. mednarodne razumljivosti.

2.1 Prevzemanje terminologije

Z novimi pojmi se pogosto prevzemajo tudi njihova poimenovanja, od začetka 20. stoletja zlasti iz angleščine (Kalin Golob 2008: 32). Š. Vintar (2008: 51) prevzemanje iz sodobnih jezikov razume kot najbolj produktiven terminotvorni proces. Pogosto se v prvi fazi s pojmom prevzame tudi tujejezično poimenovanje oz. citatni termin, ki je najpogosteje začasna poimenovalna rešitev. Citatni termini povzročajo težave pri pisanju, izgovarjanju in sklanjanju, prav tako se z njihovo rabo ne uresničujejo poimenovalne zmožnosti slovenščine. Zaradi tega se citatni termini v pisavi in izgovoru praviloma prilagodijo jeziku prejemniku. Prilagoditev je lahko delna, in sicer s pregibalnimi vzorci, npr. *management* > *managementa*, *dumping* > *dumpinga*, ali popolna, npr. *management* > *menedžment*, *dumping* > *damping*, pri čemer je delna prilagoditev pogosto prva faza v postopku prilagoditve jeziku prejemniku. Druga možnost pa je, da se citatni termin ali termin s tujejezično sestavino nadomesti z jezikovnokulturno ustrežnejšim poimenovanjem, npr. *mezzanine dolg* > *vmesni dolg*.¹ Posebna skupina citatnih terminov so latinski termini, ki so pogosti npr. v pravu ali medicini. Ob latinskem terminu se navadno oblikuje tudi slovenski termin, npr. *datio in solutum* (*nadomestna izpolnitev*), *negotiorum gestor* (*poslovodja brez naročila*), *cornea* (*roženica*), *macula lutea* (*rumena pega*).

Druga skupina prevzetih terminov so mednarodni izrazi ali internacionalizmi,² ki imajo prav tako pogosto neprevzete sopomenke. Obe poimenovanji označujeta isti pojem, vendar ne nujno enako uspešno oz. učinkovito. Kadar sta poimenovanji enakovredni, je smiselno dati prednost domačemu terminu, kadar pa domači termin pojem označuje premalo natančno oz. dvoumno, pa naj bo zaradi učinkovitega sporazumevanja prednostni prevzeti termin.³

Zastavlja se vprašanje jezikovne intervencije oz. kdaj je smiselno prevzeti termin zamenjati z neprevzetim. Pri tem je treba upoštevati predvsem terminološki dogovor, ki je osnovni mehanizem, po katerem deluje terminologija (Žagar Karer 2011: 18–19). Lahko je implicitni ali eksplicitni. Implicitni terminološki dogovor je nakazan z rabo terminov v strokovnih besedilih, pri čemer je na podlagi rabe mogoče sklepati

¹ *Vmesni dolg* označuje 'podrejeni dolg, zavarovan s sredstvi, ki niso bila uporabljena za zavarovanje prednostnega dolga, in zaradi večjega tveganja posojilodajalcu prinaša večji donos'. Več o pojmu in terminu, ki ga označuje, v odgovoru, objavljenem na Terminologišču.

² A. Vidovič Muha (2004: 75) internacionalizme definira kot »prvine jezika [...] ki imajo nadnarodni karakter in s tem torej presegajo pojmovni svet posameznega jezika; kot taki se torej lahko pojavljajo v vlogi mednarodnega oz. medjezikovnega pojmovnega povezovanja zlasti še, ker v jeziku prejemniku obvezno ohranjajo vsaj del izrazne podobe izvornega jezika«.

³ Internacionalizmi so učinkovita poimenovalna rešitev z vidika obvestilnosti, saj so jasni in nedvoumni. Poimenovanja, ki se vzpostavijo kot njihove sopomenke, so pogosto večbesedna in zato manj praktična (so v nasprotju s terminološkim načelom gospodarnosti). Navajamo primer termina *cesija*, ki ima neprevzeto sopomenko *odstop terjatve*.

o ustaljenosti oz. neustaljenosti termina. Načelo ustaljenosti je eno od temeljnih terminoloških načel, ki omogoča učinkovito strokovno sporazumevanje. Druga vrsta terminološkega dogovora pa je eksplicitni dogovor, s katerim skupina strokovnjakov med več termini za isti pojem izbere tistega, ki je najprimernejši in ga v terminoloških slovarjih ali drugih terminoloških virih tako tudi označi. Po sprejetju terminološkega dogovora, potrjenega tudi v rabi, jezikovne intervencije praviloma niso uspešne. Pri tem velja opozoriti, da na jezikovnokulturno ustreznost terminov opozarjajo zlasti jezikoslovci. M. T. Cabré (1999: 11, 12) ugotavlja, da strokovnjaki terminologijo uporabljajo ne glede na njeno primernost oz. neprimernost z vidika posameznega jezikovnega sistema. Njihovo zanimanje za terminologijo je osredotočeno na pojme ter na njihovo jasno in nedvoumno poimenovanje. Na drugi strani pa jezikoslovci »poudarja[jo] pomen razvijanja strokovnega izrazja v domačem jeziku« (Kalin Golob 2001: 236).

Jezikovne intervencije so torej uspešne, kadar novo poimenovanje pojem ustrezno označuje, kadar so pravočasne in kadar jih sprejmejo področni strokovnjaki. Jože Toporišič je zagovarjal rabo slovenske terminologije nasploh, v primeru jezikoslovne in ožje terminološke terminologije pa je slovensko terminologijo tudi razvijal in uveljavljal. Njegovi predlogi terminov za nekatere terminološke pojme bodo analizirani v nadaljevanju, še prej pa bo predstavljen njegov pogled na prevzemanje terminologije.

2.2 Jože Toporišič o prevzemanju terminologije

Jože Toporišič (2006c: 63)⁴ prevzete prvine (glasove, pisavo, oblike, tvorbo, besedje) opredeli kot prvotno neslovenske prvine, za katere pa ni važno, kdaj so bile sprejete v slovenski jezikovni sistem in iz katerega jezika. Citatnih besed ne razume kot prevzetih besed, saj niso sestavine slovenskega jezikovnega ustroja (Toporišič 2006d: 424).⁵ Zagovarja stališče, naj se ob soobstajanju prevzetega in domačega termina za isti pojem prednostno uporablja domači termin, npr. *narečje* (ne *dialekt*), *slovnica* (ne *gramatika*), *jezikoslovec* (ne *lingvist*), *izrazje* (ne *terminologija*) (Toporišič 2006c: 71). Dopušča sicer rabo prevzetega termina, vendar samo, če nima neprevzete sopomenke, je splošno znan in ne povzroča slovničnih, besedotvornih ali sporazumevalnih težav. V določenih primerih, npr. pri uveljavljanju neprevzetega termina, predlaga navajanje obeh terminov, npr. *pridevnikadjektiv*, kar služi kot identifikacija neprevzetega termina, vendar tako navajanje ne sme biti mehanično (Toporišič 2006d: 432).

Slovenskost terminologije se lahko doseže s podomačenjem glasovne in pisne podobe tujega poimenovanja; s prevodom tujega poimenovanja (npr. *zaimек* za *pronomēn*) in z zamenjavo tujega poimenovanja z domačim ali podomačenim izrazom (npr. *mišičevje* za *muskulatura*) (Toporišič 2011: 212).⁶ Slovenski, tj. neprevzeti, terminologiji daje prednost, ker omogoča večjo razumljivost »slovensko govorečemu«

⁴ Prva objava leta 1972 (*Slavistična revija* 20/3).

⁵ Prva objava leta 1986 (*4. simpozij tehniške besede*).

⁶ Prva objava leta 1984 (*Bit*, december).

(Toporišič 2006e: 397–398)⁷ v primerjavi s prevzeto terminologijo, ki pa se marsikomu zdi imenitnejša in deluje bolj učeno (Toporišič 2006a: 444).⁸ Doda, da si je mogoče na podlagi domačega termina vsaj kaj predstavljati, npr. da gre pri oblikoslovju za oblike, »kaj natančno, to je seveda drugo vprašanje« (Toporišič 2006e: 398). Poleg tega domača terminologija »opozarja na sumljivo vrednost besedil, prepojenih z 'mednarodnim' izrazjem, ob katerem se naslovnikova (tj. bralčeva ali poslušalčeva) energija v veliki meri troši za prevajanje posameznih izrazov v ustrezno pojmovnost« (Toporišič 2011: 212). Ker terminologija prehaja tudi v nestrokovna besedila, bi si moral strokovnjak prizadevati, da bi terminologijo razumeli tudi nestrokovnjaki. Izpostavi na primer, da kljub svoji zadovoljivi splošni izobrazbi ne ve, kaj pomenijo latinski termini, ki se uporabljajo v medicini (Toporišič 2006a: 444).⁹

Na drugi strani opozarja, da mora pojme poimenovati »oseba, ki se z določenimi vprašanji ukvarja znanstveno intenzivno« (Toporišič 2006f: 405),¹⁰ in poudari, da bi morali prevajalci strokovnih besedil sodelovati s strokovnjaki. Pri uveljavljanju domače terminologije (na področju medicine) izpostavi vlogo terminološkega dogovora (Toporišič 2006b: 458):¹¹ »[Č]e se bodo zdravniki kdaj dogovorili in kak slovenski izraz določili za dvojnico mednarodnemu, se bo odtlej slovenskemu izrazu pripisovalo zaznamovanje natančno iste predmetnosti kot mednarodnemu.« Problemizira tudi poskuse spreminjanja uveljavljene (jezikoslovne) terminologije, in sicer na primerih iz učbenikov *Slovenski jezik I* in *Slovenski jezik II* (Toporišič 2006f: 405–414). Kljub temu pa je kot področni nestrokovnjak kritiziral ustaljeno medicinsko terminologijo (uporabljeno v *Medicinskih razgledih*, 1967, 1. številka), za katero je značilna »nepotrebna raba tujih besed namesto domačih« (Toporišič 2006a: 442).¹² Jezikovno-kulturno primerno jezikoslovno terminologijo je poskusil uveljaviti v *Enciklopediji slovenskega jezika* (ESJ) (1992).

3 Poskus terminološke intervencije: terminologija, termin, terminološki slovar

Omenili smo že, da je Toporišič v želji po domači terminologiji poskušal uveljaviti slovenska poimenovanja tudi za osnovne terminološke pojme. Na tem mestu nas bo zanimal poskus poslovenjenja ustaljenih terminov *terminologija*, *termin* in *terminološki slovar*.

Najprej se ustavimo pri terminu *terminologija*, ki sodi v veliko skupino terminov, prevzetih iz grščine in latinščine. Natančnejše podatke lahko najdemo v *Slovenskem etimološkem slovarju* (Snoj 2015): »Prevzeto (eventualno prek nem. *Terminus*) iz srlat. *terminus* 'izraz s točno določenim, natančno omejenim pomenom', kar je v specializiranem pomenu rabljeno lat. *terminus* 'meja, mejnik, skrajna točka' (Kl, 727,

⁷ Prva objava leta 1986 (*Slovenski jezik v znanosti: Zbornik prispevkov*, uredila Ada Vidovič Muha).

⁸ Prva objava leta 1967 (*Medicinski razgledi* 6/4).

⁹ To je sicer pričakovano, saj je terminologija kot nabor pojmov določenega strokovnega področja praviloma razumljiva le strokovnjakom. Kadar nestrokovnjak termin na izrazni ravni prepozna – običajno gre za termine, ki so nastali s terminologizacijo –, je to razumevanje velikokrat le navidezno.

¹⁰ Prva objava leta 1989 (*Slovenski jezik v znanosti 2: Zbornik prispevkov*, uredila Ada Vidovič Muha).

¹¹ Prva objava leta 1968 (*Medicinski razgledi* 7/4).

¹² Prva objava leta 1967 (*Medicinski razgledi* 6/4).

He, 476).« Termin *terminologija* je tako že dolgo del slovenskega jezika, omenimo vsaj znamenito *Znanstveno terminologijo s posebnim ozirom na srednja učilišča* Mateja Cigaleta iz leta 1880. *Terminologija* se v ožji stroki (pa tudi izven nje) uporablja še danes. Prav tako se še vedno uporabljajo drugi termini iz te besedne družine, torej *termin*, *terminološki slovar*, *terminolog*, *terminološka baza* itn.

Toporišič je za termin *terminologija* poskušal uveljaviti več slovenskih poimenovanj: *izrazje*, *strokovno izrazje* in *izrazoslovje*. Razmerje med temi terminološkimi kandidati ni povsem jasno, zanimivo pa je, da pri tem ni dosleden niti Toporišič sam. V predgovoru knjige *Besedjeslovne razprave* (2006) se v spremni besedi, kjer utemeljuje zgradbo knjige, v 4. razdelku posveti tudi *terminologiji*. Naslov razdelka je *Izrazoslovje (terminologija)*, kar pomeni, da avtor po dolgoletnem trudu pri uvajanju novega termina¹³ še vedno čuti potrebo po tem, da v oklepaju navede tudi ustaljen termin *terminologija*. V nadaljevanju Toporišič (2006: ix) zapiše: »Beseda izrazoslovje mi pomeni posebno vedo, ki proučuje izrazje (têrmine), tj. posebne besede in besedne zveze posameznih strok oz. strok sploh. (Marsikomu pri nas je beseda izrazoslovje hkrati veda o izrazih kot tudi izrazi sami, ker je to tako tudi pri ustreznem mednarodnem izrazu terminologija: 1. celota izrazov določene stroke, 2. veda o strokovnih izrazih – tako tudi v SSKJ).« Še večkrat Toporišič *terminologijo* nadomešča z *izrazjem* ali *strokovnim izrazjem*, pri čemer okleva med krajšo in daljšo obliko. Za primer navedimo članek v reviji *Bit* iz leta 1984 (Toporišič 2011: 210–214), ko na strani 210 uvodoma zapiše: »Vsak jezik ima poleg besed, ki jih uporabljamo za praktično sporazumevanje o stvareh in zadevah vsakdanjega življenja, tudi več ali manj t. i. strokovnih izrazov ali – kratko – izrazja (terminologije). [podčrtali T. F. in M. Ž. K.]« Nato na str. 211 piše: »Že iz naših primerov vidimo, da se strokovno izrazje (v nadaljnjem nam bo to, kot nakazano, kar izrazje) v svoji glasovni ali pisni podobi deloma prekriva s praktičnosporazumevalnim besedjem«, na isti strani še: »Navadno besedje in (strokovno) izrazje se torej v veliki meri stikata [...] [podčrtali T. F. in M. Ž. K.]«, na strani 213 pa znova okleva, ko v oklepaju doda še pojasnilo: »V bistvu z istimi problemi kot slovenska izrazja (terminologije) sploh se v zadnjem času srečujemo v zvezi s poimenovanji iz elektronske industrije iz za njo stoječih ved, posebej iz računalništva. [podčrtali T. F. in M. Ž. K.]«

Tudi v ESJ najdemo iztočnico *izrazje*: 'Besede in besedne zveze, ki se v strokah dogovorno rabijo kot poimenovanja stvari in pojavov ter njihovih lastnosti, npr. zdravstveno, slovnično, politično, tehniško izrazje. [...] Sopom. terminologija'. Zanimivo je, da ni iztočnice *izrazoslovje*, je pa *termin* preusmerjen na *izrazje*, prav tako je na *izrazje* preusmerjena *terminologija*. *Terminološka oznaka* in *terminološki kvalifikator* sta preusmerjena na *izrazijsko oznako*, pridevnik *terminološki* pa na *izrazijski* (ki v ESJ sicer ni samostojna iztočnica). *Terminološki slovar* ni preusmerjen na *izrazijski slovar*, ampak na zbirno geslo *slovarji slovenskega knjižnega jezika*. Razložen pa je termin *terminološko gnezdo* 'Poseben del slovarskega članka (v SSKJ zaznamovan z ♦), v katerem je zbrano izrazje, eno- ali večbesedno [...]', ki nima nobene domače sopomenke.

¹³ O tem je Toporišič večkrat pisal že v 80. letih 20. stoletja.

Še bolj kot v ESJ, ki je Toporišičevo avtorsko delo, je zanimiv prikaz teh terminov v SP 2001, katerega glavni urednik je bil Toporišič, in v SSKJ.

SP pri iztočnici *terminologija* navaja dve sopomenki, prva je *izrazoslovje* v ležečem tisku v lomljenem oklepaju. V Pravilih SP (§ 1062) lahko preberemo, da sopomenka v ležečem tisku v lomljenem oklepaju »zaznamuje manj navadno domačo vzporednico prevzeti besedi«. To pomeni, da se je Toporišič zavedal, da *izrazoslovje* ni uveljavljeno poimenovanje, vsekakor pa ostaja vprašanje, če je pravopisni slovar res pravo mesto za tovrstne predloge. Druga sopomenka, ki je zapisana v ležečem tisku, je (*strokovno*) *izrazje*. Sopomenka v ležečem tisku brez oklepaja v Pravilih SP (§ 1062) označuje »v knjižnem jeziku nevtralnno ali navadnejšo dvojnico«.

SSKJ pa pri iztočnici *terminologija* navaja 2 pomena. 1. pomen ima dve nadrejeni sopomenki, ki sledita podpičju: 'celota izrazov določene stroke, panoge; strokovno izrazje, izrazoslovje', 2. pomen pa nima navedenih sopomenk: 'veda o strokovnih izrazih kakega jezika'. Ker nas je zanimalo, zakaj sta navedeni nadrejeni sopomenki, smo preverili izpise v listkovnem gradivu za SSKJ. Med njimi je kar nekaj izpisov iz Toporišičevih besedil, v katerih utemeljuje potrebnost menjave termina *terminologija*. Prvi zapis razlage na listku nima nadrejenih sopomenk, zato sklepamo, da so jih dodali kasneje. Ker gre za jezikoslovni termin, je zanimivo, da se slovaropisci niso držali lastnega priporočila ter so v uvodu SSKJ in drugje uporabljali termin *terminologija* in tudi ostale iz te besedne družine (*termin*, *terminološko gnezdo*, *terminolog* itn.).

Pri geslu *termin* sta SP in SSKJ bolj usklajena, in sicer SP usmerja na *strokovni izraz*, prav tako SSKJ v 1. pomenu navaja sopomenko *strokovni izraz*: 'beseda, besedna zveza, ki poimenuje pojme določene stroke, panoge, strokovni izraz'. *Strokovni izraz* je od razlage ločen le z vejico, čeprav bi bilo bolj pričakovano, da bi bil ločen s podpičjem (ki označuje nadrejeno sopomenko) kot pri iztočnici *terminologija*.

Če si ogledamo še pridevnik *terminološki*, se spet pokaže razlika med SP in SSKJ. SP ob iztočnici *terminološki* navaja dve zvezi. Zvezi *terminološki izraz* pripiše sopomenko v ležečem tisku (*strokovni*) *izraz*, zvezi *terminološki slovar* pa v lomljenem oklepaju sopomenko *izrazijski slovar*. SSKJ pridevnik *terminološki* razloži kot 'nanašajoč se na terminologe ali terminologijo' in v nadaljevanju navede nekaj primerov, med drugim tudi *terminološki slovar*. Pridevnika *izrazijski* v SSKJ sploh ni, v SP pa ima splošno pomensko uvrstitev (med dvema pokončnima oklepajema) 'terminološki'.

3.1 Zakaj terminološka intervencija ni zares uspela?

Čeprav nekateri avtorji še vedno uporabljajo termine, ki jih je poskušal uveljaviti Toporišič – pri tem je treba opozoriti, da večinoma uporabljajo (*strokovni*) *izraz* in (*strokovno*) *izrazje*, *izrazijski slovar* pa le redko¹⁴ – intervencija v resnici ni uspela in večina avtorjev danes uporablja termine *terminologija*, *termin* in *terminološki slovar*. Razlogov za to je verjetno več.

¹⁴ Izjema je bil npr. Gjurin (1986: 365–392).

Prvi razlog je gotovo ustaljenost teh terminov. Kot smo že omenili, je ustaljenost eno od najpomembnejših terminoloških načel in vsaka intervencija zahteva od strokovne skupnosti določen napor. Veliko lažje je, če se z intervencijo (in razlogi zanjo) strinja večji del strokovne skupnosti. V primerih, ki smo jih obravnavali, ni bilo tako in tu se skriva drugi razlog za neuspešnost te intervencije. Eksplicitnega terminološkega dogovora očitno ni bilo, kasneje pa se novi predlogi v rabi niso uveljavili do te mere, da bi izpodrinili ustaljena poimenovanja. Pravzaprav je prišlo le do kopičenja sopomenk, kar v terminologiji ni zaželeno – zlasti kadar za to ni potrebe, ker izhodiščni termin čisto dobro opravlja svojo nalogo.

Tretji razlog je, da so bili Toporišičevi predlogi že v izhodišču manj ustrezni. Osnovna težava je, da je bilo ponujenih več poimenovanj, za *terminologijo* recimo *strokovno izrazje*, *izrazje* in *izrazoslovje*. Že sam Toporišič je pogosto okleval med daljšo obliko termina (*strokovno izrazje*) in krajšo obliko (*izrazje*). Poleg tega beseda *izrazje* pomeni tudi besede v širšem smislu, zaradi česar lahko v besedilu pride do nejasnosti, ali gre za *termin* ali za besedo splošnega jezika, to pa otežuje strokovno sporazumevanje.

4 Zaključek

V prispevku smo obravnavali Toporišičev poskus terminološke intervencije na primeru terminov *terminologija*, *termin* in *terminološki slovar*. Poskus ni povsem uspel, kar pa ne pomeni, da terminološke intervencije ne morejo biti uspešne. Za uspeh terminološke intervencije je bistveno, da se z njo strinja večji del strokovne javnosti, kar je praviloma mogoče le, če za intervencijo obstaja dober razlog, npr. sprememba pojma (novo znanstveno odkritje ali nov teoretični vidik), ki zahteva tudi spremembo poimenovanja tega pojma. Jezikovnokulturno načelo je gotovo smiselno upoštevati v fazi nastajanja in uveljavljanja termina, saj ni razloga, da bi ob siceršnji popolni enakovrednosti s stališča terminoloških načel (gospodarnost, jezikovno-sistemska ustreznost itn.) dali prednost poimenovanju tujega izvora pred domačim. Kadar pa gre za ustaljene in uveljavljene termine, ki so z vidika jezikovnega sistema ustrezni in v terminologiji stroke dobro opravljajo svojo nalogo, menjava termina samo zato, ker ni domačega izvora, ni potrebna in lahko ustvari le nepotrebno zmedo.

Literatura

- CABRÉ, María Teresa, 1999: *Terminology: theory, methods and applications*. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- DULAR, Janez, 2008: Strokovno izrazje kot področje jezikovnega načrtovanja. Petra Javrh (ur.): *Vseživljenjsko učenje in strokovno izrazje*. Ljubljana: Pedagoški inštitut. 29–34.
- GJURIN, Velemir, 1986: Načela sodobnega izrazijskega slovarja. Ada Vidovič Muha (ur.): *Slovenski jezik v znanosti 1: Zbornik prispevkov*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete. 151–187.
- KALIN GOLOB, Monika, 2001: Med angleščino in slovenščino: prevzemanje in pomenski premiki. *Družboslovne razprave* 17/37–38. 235–240.
- KALIN GOLOB, Monika, 2008: *Jezikovnokulturni pristop h knjižni slovenščini*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- SNOJ, Marko, 2015: *Slovenski etimološki slovar*. www.fran.si (dostop 12. 4. 2016).

SP = Slovenski pravopis. www.fran.si (dostop 12. 4. 2016).

SSKJ = Slovar slovenskega knjižnega jezika. www.fran.si (dostop 12. 4. 2016).

TOPORIŠIČ, Jože, 1992: *Enciklopedija slovenskega jezika*. Ljubljana: Cankarjeva založba.

TOPORIŠIČ, Jože, 2006a: O jeziku medicinskih razgledov. *Besedjeslovne razprave*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. 442–448.

TOPORIŠIČ, Jože, 2006b: O našem zdravstvenem jeziku. *Besedjeslovne razprave*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. 449–461.

TOPORIŠIČ, Jože, 2006c: Prevzete prvine slovenskega knjižnega jezika (glasovi, pisava, oblika, tvorba, besedje). *Besedjeslovne razprave*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. 62–72.

TOPORIŠIČ, Jože, 2006d: Odprta vprašanja tehniške besede. *Besedjeslovne razprave*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. 423–435.

TOPORIŠIČ, Jože, 2006e: Izrazjetvorje ob primeru slovenskega jezikoslovnega izrazja. *Besedjeslovne razprave*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. 387–402.

TOPORIŠIČ, Jože, 2006f: Stanovitnost izrazja (Ob učbenikih Slovenski jezik I in II). *Besedjeslovne razprave*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. 403–415.

TOPORIŠIČ, Jože, 2011: Domačo besedo je v izrazju zamenjala angloslovenščina. Mateja Jemec Tomazin (ur.): *Intervjuji in polemike*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. 210–214.

VIDOVIČ MUHA, Ada, 2004: Vprašanje globalizmov ali meje naših svetov. Erika Kržišnik (ur.): *Aktualizacija jezikovnozvrstne teorije na Slovenskem: členitev jezikovne resničnosti. Obdobja 22*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete. 73–81.

VINTAR, Špela, 2008: *Terminologija: terminološka veda in računalniško podprta terminografija*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, Oddelek za prevajalstvo.

ŽAGAR KARER, Mojca, 2011: *Terminologija med slovarjem in besedilom: analiza elektrotehniške terminologije*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.